

Малите сипаници се сериозна болест која лесно се пренесува преку воздухот. Болеста се спречува ефикасно со вакцинирање. Сите деца и возрасни кои се родиле во текот на 1966 и после тоа треба да се вакцинираат со 2 дози на ММР вакцината ако веќе не се отпорни на болеста.

Мали сипаници

Што се мали сипаници?

Малите сипаници се вирусна болест која може да има сериозни компликации. Во минатото, малите сипаници многу често се јавуваа во детството. Денес, малите сипаници ретко се јавуваат во Нов Јужен Велс заради вакцинирањето.

Кои се симптомите?

- Првите симптоми се треска, умор, кашлање, течење на носот, болни и црвени очи и пациентот не се чувствува добро. Неколку дена после тоа се јавува осипување на кожата. Осипот започнува на лицето, потоа се проширува надолу по телото и трае 4-7 дена.
- Најмногу една третина од лицата со мали сипаници имаат компликации. Тие вклучуваат воспаление на ушите, дијареја (пролив) и пневмонија и може да биде потребна хоспитализација. Кај околу едно од 1000 лица со мали сипаници се јавува енцефалитис (воспаление на мозокот).

Како се пренесува болеста?

- Малите сипаници обично се пренесуваат со вдишување на вирусот на мали сипаници кој во воздухот го исфрлило заразено лице преку кашлање или кивање. Малите сипаници се една од најлесно преносливите од сите болести кои се јавуваат кај човекот. Доволно е да се биде во иста просторија со лице кое има мали сипаници за да може да се добие болеста.
- Лица кои имаат мали сипаници обично се заразни од денот пред да се појават симптомите до четири дена откако ќе се појави осипот. Периодот од моментот кога лицето е изложено на вирусот додека се разболи обично изнесува 10 дена. Осипот обично се јавува околу 14 дена после изложување на вирусот.

Кој е изложен на опасност?

Малите сипаници беа честа болест пред 1966, така да повеќето луѓе кои се родиле пред тоа сега се отпорни на болеста.

Во лицата кои се изложени на опасност од болеста се вклучуваат:

- лица кои се родиле во текот на 1966 или после тоа и кои никогаш не прележале мали сипаници и кои не примиле две дози од вакцината против мали сипаници, заушки и рубеола (ММР вакцина) на возраст од 12 месеци.
- лица со потиснат имунитет (на пример, лица кои примаат хемотерапија или радиотерапија за рак или лица кои примаат стероидни лекарства во големи дози) дури и ако тие се целосно вакцинирани или претходно прележале мали сипаници.
- лица кои не се отпорни и кои патуваат во странство.

Како се спречува болеста?

- Најдобра заштита од мали сипаници е вакцинирање со две дози на ММР вакцината. Оваа вакцина овозможува заштита против инфекција со мали сипаници, како и против заушки и рубеола.
- Првата доза на ММР вакцината треба да се прими кога децата се на возраст од 12 месеци, додека втората доза се прима на возраст од 4 години.
- Сите лица кои се родиле во текот на 1966 или после тоа и кои никогаш не прележале мали сипаници или не примиле ММР вакцина треба да се осигураат да примат две дози од ММР вакцината на временско растојание од најмалку четири недели.
- Безбедно е вакцината да се прими повеќе од двапати, така да лицата кои не се сигурни колку пати ја примиле треба да се вакцинираат.
- Лицата кои имаат мали сипаници треба да останат дома додека не престанат да бидат заразни (т.е. се додека не поминат 4 дена откако ќе се појави осипот).
- За лица кои не се отпорни и кои биле во контакт со лице кое има мали сипаници, инфекцијата се уште може да се спречи со ММР вакцина ако таа се прими во рок од 3 дена откако лицето било изложено на вирусот или со имуноглобулин во рок од 7 дена откако лицето било изложено на вирусот.

Како се поставува дијагноза?

- Се претпоставува дека лице боледува од мали сипаници кога тој/таа не се чувствува добро, кашла, му/и тече носот или го/ја болат очите и има треска, после која се јавува осипување на кожата.
- Секогаш кога се претпоставува дека се работи за мали сипаници, треба да се направи крвна слика и да се земат примероци од носот, грлото и урината за да се потврди дијагнозата. Потврдувањето на дијагнозата е важно затоа што тоа ќе овозможи здравството да реагира брзо и да утврди кои други лица се изложени на опасност од мали сипаници.

Како се лекува болеста?

- На лицата кои имаат мали сипаници обично им се советува да се одмараат, да пијат многу течности и да земаат парацетамол за лекување на треската. Не постои друго одредено лекување.
- Додека некое лице е заразно со мали сипаници, важно е тој или таа да остане дома за да се намали можноста тој или таа да ја пренесе болеста на други лица.

Како реагира здравството?

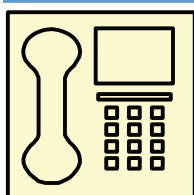
Докторите, болниците, лабораториите и установите за дневен престој на деца мора да ги пријават случаите на мали сипаници во локалната државна служба за здравство. Персоналот на државната служба за здравство ќе разговара со докторот и пациентот (или негувателите) со цел да дознае како се појавила болеста, за да утврди кои лица се изложени на опасност да се заразат, ќе спроведе мерки на контрола (на пример, вакцинирање и ограничувања во врска со одење на училиште или на работа) и ќе понуди други совети.

За повеќе информации

Информативниот лист, "Measles: Information for Contacts" ("Мали сипаници: информации за контакти") содржи одредени информации за лицата кои биле во контакт со вирусот и тој може да се најде на:

http://www.health.nsw.gov.au/resources/publichealth/infectious/diseases/measles_contact_factsheet_pdf.asp

Понатамошни информации – Државни служби за здравство во Нов Јужен Велс

1300 066 055

www.health.nsw.gov.au